

jo en af dem kommet frem. Jeg vil imidlertid haabe, at det konservative Folkeparti ikke vil blive staaende paa Skillevejen, og at de ej heller vil foretage en saa farlig Operation som den her angivne, men at de, selv om de ikke kender hele Vejens Brede og Udstrækning, vil beslutte sig til at gaa frem ad den Vej, som de principielt erkender det nødvendigt at betrede, nemlig den, som fører til en Lovgivning, som skaffer Sikkerhed for det offentliges Tilsyn med monopolagtige Virksomheder.

Maa jeg blot gøre endnu en Bemærkning til det ærede Melem om 7. August-Loven og dens Administration — den skal ikke blive lang. Det ærede Medlem sagde, at Administrationen havde taget et uanet Omfang, noget, som ingen havde tænkt; den Gang Loven blev givet; saa meget var der kommet ind under Loven. Det er jo meget rigtigt, at ingen den 7. August 1914 anede, at vi stod overfor en femaarig Verdenskrig, og at denne Verdenskrig vilde faa et saadant Omfang, at hele vort Erhvervsliv paa et vist Tidspunkt var blokeret udefra, saa vi i et helt Aar maatte leve væsentligt paa Grundlag af vort eget. Det var dette, som gav Anledning til de omfattende Bestemmelser af 1. Februar 1917, som det ærede Medlem nævnte, hvor man havde taget Spørgsmaalene under eet. Men med Hensyn til Kritikken over denne Bekendtgørelse af 1. Februar og de senere Bekendtgørelser skal jeg henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at disse Bestemmelser bestaar den Dag i Dag med Rigsdagens Tilslutning og med det ærede Medlems og hans Partis Tilslutning. Hvis nemlig det ærede Medlem og hans Parti havde ønsket, at disse Bestemmelser af 1. Februar om Handelsavancens Begrænsning skulde have været ophævede, saa anviser Afviklingsloven af 7. April 1919 Vejen dertil. Ingen kan hindre, at et Forslag som disse Bekendtgørelsers Ophævelse kommer frem for Rigsdagen. Hvis fire Medlemmer af Afviklingsudvalget beslutter det, og hvis et af Tingene i Henhold til en saadan Indstilling beslutter at ophæve dem, bortfalder de. Denne Beføjelse fik Rigsdagen den 1. Oktober i Fjor, og naar den ikke er benyttet til at ophæve disse Bestemmelser, maa det sikkert være, fordi man fra alle Sider erkender, at det fremdeles er nødvendigt at have saadanne Bestemmelser til Begrænsning af Avancen. Den Kritik, som det ærede Medlem har fremsat overfor disse Love, er altsaa ikke støttet stærkt af den Holdning, som han og hans Parti og andre har taget til dem,

eftersom det har ligget i deres Haand at faa dem ophævet.

Jeg skal derefter vende mig et Øjeblik til det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Nørgaard), som gav Lovforslaget og dets hele Indhold en velvillig Modtagelse, idet det ærede Medlem kun fremførte forskellige Enkeltheder, som han kunde ønske drøftet og eventuelt ændret. Det ærede Medlem definerede rigtigt, hvad der er Lovens Hensigt og dens Omraade. Jeg kan give det ærede Medlem ganske Ret i, at dette Lovforslag ikke tilsigter at inddrage Østasiatisk Kompagni under Staten. Jeg maa sige, at Bemærkningen paa en Maade er overflødig, thi Østasiatisk Kompagni er ikke en Virksomhed af monopolagtig Karakter, der er intet som helst i dette Selskabs Virksomhed, som peger hen derpaa, det staar ogsaa, saa vidt jeg ved, udenfor Sammenslutninger indenfor Skibsrederierne, som maaske efterhaanden kunde faa en monopolagtig Karakter, skønt der ikke udtrykkelig er tænkt paa Skibsfarten, idet som bekendt intet af de Medlemmer, der skal sidde i Tilsynsraadet, er hentet fra Skibsfarten. Hvad der for Øjeblikket volder Samfundet Vanskeligheder ved Skibsfartens Virksomhed, er et internationalt Fænomen, det er Fragternes Forhøjelse i det hele, men det skyldes ikke Udnyttelsen af en Monopolstilling for nogen som helst dansk Virksomhed. Lovforslaget kan altsaa ikke tilsigte Østasiatisk Kompagnis Inddragelse under Tilsynet og endnu mindre dets Inddragelse under Staten. Jeg tror overhovedet ikke nogen — ja, det maa være en Forfatter ved „Social-Demokraten“, som har set frem mod den Tid, da ogsaa Staten administrerede et saadant Handelskompagni og dets Virksomhed i Udlandet, men efter min Opfattelse ligger en saadan Tilstand meget langt ude i Fremtiden, mange Virksomheder vil være inddragne under Staten, før man gaar til at inddrage en Handelsvirksomhed paa Østasien under Staten.

Det ærede Medlem gik derefter over til at omtale de Enkeltheder, han ønskede ændret, og han betonede, at det afgørende for, hvilke Virksomheder der inddrages under denne Lov, var til syvende og sidst ikke Definitionen i § 1, men selve Tilsynsraadet; derfor var Tilsynsraadets Virksomhed saa afgørende for dette Spørgsmaal. Jeg tillader mig overfor baade dette ærede Medlem og overfor en senere Taler, som ikke lagde Vægt herpaa, paa ny at gøre opmærksom paa, at Tilsynsraadet er ikke endelig bestemmende med Hensyn til, hvilke Virk-